

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Evaluatie koopzondagen

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-001590	☒ B & W	05-11-2019
Datum	25-10-2019	☒ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
10 Economie, kunst en cultuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Walder		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	05-11-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Teammanager/Programmamanager	28-10-2019	☐ adj.secr.	--
Economie	27-10-2019	☒ gem.secr.	29-10-2019
Wethouder Economie	2019	BIS Openbaar	
		Status	Definitief2019-11-06

Bijlagen

- Evaluatie koopzondagen;
- Raadsmededeling juli 2018 (notanr. 2018-001273);
- Advies commissie Handel, Ambachten en Diensten (HAD).

B & W d.d.: 05-11-2019

Besloten wordt:

- 1 De evaluatie van de koopzondagen vast te stellen en aan raad aangeven dat evaluatie geen aanleiding geeft om beleid te wijzigen;
- 2 de raadsmededeling over de evaluatie van de koopzondagen vast te stellen en aan te bieden aan de gemeenteraad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld? Ja
Adviesraad/ Adviesraden
Cie Handel, Ambachten en Diensten

Toelichting

Inleiding

Op 16 mei 2018 is de Verordening Winkeltijden Deventer door de gemeenteraad gewijzigd. Aan winkels in Deventer wordt door deze wijziging de mogelijkheid geboden om alle zon- en feestdagen van het jaar geopend te zijn tussen 9.00 uur en 20.00 uur. Destijds is afgesproken dat er in 2019 een evaluatie zou plaatsvinden met betrekking tot de zondagopenstelling. In juli 2018 is er een raadsmededeling verschenen met hierin de opzet voor de evaluatie.

De evaluatie van de koopzondag bestaat uit drie onderdelen:

1. Evaluatie ervaringen bewoners binnenstad;
2. Evaluatie ervaringen kerkgenootschappen;
3. Evaluatie ervaringen werknemers en ondernemers binnenstad.

De evaluatie van de bewoners van de binnenstad is gericht op algemene ervaringen rondom de koopzondagen. Bij de kerkgenootschappen is de evaluatie vooral gericht op het parkeren op koopzondagen. Aan ondernemers uit de binnenstad is steekproefsgewijs gevraagd hoe zij de koopzondagen beleven en wat hun ervaringen zijn met de inzet van personeel op zondag.

De evaluatie heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2019 en alleen onder bewoners, kerkgenootschappen, werknemers en ondernemers uit de binnenstad conform de voorgestelde opzet van de evaluatie.

Beoogd resultaat

De evaluatie vast te stellen, de raad hierover informeren via een raadsmededeling en hierin aangeven dat het huidige beleid gehandhaafd kan worden.

Kader

- Raadsmededeling juli 2018 (notanr. 2018-001273);
- Verordening Winkeltijden Deventer.

Argumenten voor en tegen

Voor

Er wordt weinig tot geen overlast ervaren van de ruimere zondagopenstelling

De evaluatie geeft geen aanleiding om het beleid rondom koopzondagen te veranderen. Er wordt door de binnenstadbewoners veel gebruik gemaakt van de koopzondagen en weinig overlast ervaren.

De kerkgenootschappen hebben ook weinig tot geen overlast.

Ondernemers hebben zelf de mogelijkheid om open te gaan wanneer ze dat willen. Het is heel wisselend hoe vaak winkels open zijn op zondagen. Van de bevroegde ondernemers is ongeveer 1/3 elke zondag open, 1/3 is alleen de eerste zondag van de maand geopend, een iets kleinere groep is de eerste en de laatste zondag van de maand open en een kleine groep is geen enkele zondag geopend.

De ondernemers die iedere zondag open zijn doen dit, omdat de mogelijkheid er is en ze geloven in de koopzondag. Winkeliers die niet elke zondag of helemaal niet geopend zijn geven aan dat dit niet rendabel is.

De vrijheid om al dan niet open te zijn is belangrijk bij dit onderwerp. Ondernemers kunnen deze keuze nu zelf maken. Dit zorgt er wel voor dat er tot op heden geen eenduidigheid is. Ondernemers zullen met elkaar moeten overleggen hoe om te gaan met de koopzondagen. Wanneer een grotere groep open gaat, is de kans op succes

groter. Binnenstadsmanagement Deventer neemt een actieve rol op zich om zoveel mogelijk winkels open te krijgen op alle zondagen met respect voor winkeliers die dit niet willen.

Verder geven ondernemers aan dat er geen problemen zijn met het inplannen van personeel op zondagen. Deze laatste vraag aan ondernemers vervangt de rechtstreekste vraag aan werknemers hun ervaringen met het werken op zondagen. Zoals eerder aangegeven in de raadsmededeling is het lastig om deze groep te bereiken. Er is een uitvraag gedaan via de vakbonden, maar de respons hierop was nihil.

Meer bestedingen in binnenstad door binnenstadbewoners

Het overgrote gedeelte van de inwoners van de binnenstad maakt op zondag gebruik van de winkels (74%). Iets minder dan een derde van de inwoners geeft aan de winkels vaker dan voorheen te gebruiken door de koopzondagen. Van de personen die aangeven vaker te winkelen dan voorheen, besteedt 42% ook meer dan voorheen. Dit is gunstig voor de bestedingen in de binnenstad.

Levendige binnenstad

Positieve effecten van de koopzondagen zijn dat het gezelliger is in de stad en dat het zorgt voor een levendiger binnenstad.

Tegen

De tegengeluiden die er zijn voor het huidige beleid met betrekking tot de koopzondagen hebben voornamelijk te maken met het parkeerbeleid. Door de koopzondagen moeten bezoekers van de binnenstad en kerkgangers betalen voor het parkeren. Ook als zij niet voor de winkels komen, maar op bezoek gaan bij familie of bekenden. Het betalen op zondagen voor parkeren is een raadsbesluit. Het is een consequentie van het instellen van de koopzondagen maar geen aanleiding om het koopzondagenbeleid aan te passen.

Daarnaast ervaren niet alle ondernemers de koopzondagen als een succes. Ondernemers kunnen echter zelf besluiten om al dan niet open te gaan. Ze zijn hiertoe niet verplicht.

Sommige bewoners geven aan dat niet alle winkels open zijn en dat ze behoefte hebben aan rust.

Extern draagvlak (partners)

Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM), kerkgenootschappen, ondernemers en inwoners van de binnenstad zijn betrokken geweest bij de evaluatie. SDBM heeft bij monde van de binnenstadsmanager aangegeven de ingezette lijn qua koopzondagenbeleid te willen voortzetten. Er is nu nog sprake van een overgangsfase. SDBM verwacht dat er geleidelijk aan meer winkels kiezen voor het vaker open gaan op zondagen. Dit is een kwestie van lange adem.

De commissie Handel, Ambachten en Diensten (HAD) heeft positief over het voorstel geadviseerd. De leden van adviesraad zijn afkomstig uit de horeca, detailhandel, markt en ambulante handel en vertegenwoordigen zo een brede achterban binnen de gemeente zowel naar branche als naar locatie. De commissie geeft wel aan of het niet mogelijk is om het parkeren op zondagen te beperken tussen 12.00 en 17.00 uur. De meeste winkels kiezen voor deze openingstijden. Hierdoor wordt voorkomen dat kerkgangers in de ochtend betaald moeten parkeren.

Op de parkeerplekken die bedoeld zijn voor bezoekers aan de binnenstad is een parkeerregime van toepassing op de zondag van 12.00 - 17.30 uur. Dit sluit dus al nagenoeg aan op de suggestie van de commissie HAD. In de overige gebieden in de binnenstad (zone 6) die meer een woonfunctie hebben is al jaren een 24/7 parkeerregime van toepassing. Dit blijft van kracht om parkeeroverlast te voorkomen.

Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Aanpak/uitvoering

Volgens de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement ligt het succes van de koopzondagen in handen van de ondernemers zelf. Momenteel zit Deventer nog in een overgangsfase. Als meer winkels open gaan wat op

termijn de verwachting is, wordt het succes ook groter.

De gemeente heeft geen instrument om hierin te sturen. De gewijzigde Verordening Winkeltijden Deventer biedt ondernemers weliswaar de mogelijkheid om de winkel te openen, maar verplicht ze daar niet toe. Ondernemers zullen met elkaar moeten overleggen hoe om te gaan met de koopzondagen. De SDBM neemt hierin een actieve rol op zich.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Evaluatie koopzondagen		
Mededelingennr	2019-001590	Portef.houder	Weth. Walder
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	5 november 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

In juli 2018 is er een raadsmededeling verschenen waarin is beschreven op welke manier de zondagopenstelling zou worden geëvalueerd. De evaluatie heeft inmiddels plaatsgevonden. Er is in de binnenstad gekeken naar het effect van de zondagopenstelling op vier groepen: de inwoners, de kerkgenootschappen, de werknemers en de ondernemers.

2. Kader

- Raadsmededeling juli 2018 (notanr. 2018-001273);
- Verordening Winkeltijden Deventer.

3. Kern van de boodschap

De evaluatie geeft geen aanleiding om het beleid rondom koopzondagen te veranderen. Er wordt door de binnenstadbewoners veel gebruik gemaakt van de koopzondagen en weinig overlast ervaren.

De kerkgenootschappen hebben weinig tot geen hinder. Het is geen probleem om werknemers voor de zondagen te krijgen en ondernemers hebben zelf de keus om open te gaan wanneer ze dat willen.

4. Nadere toelichting

Er wordt weinig tot geen overlast ervaren van de ruimere zondagopenstelling

De evaluatie geeft geen aanleiding om het beleid rondom koopzondagen te veranderen. Er wordt door de binnenstadbewoners veel gebruik gemaakt van de koopzondagen en weinig overlast ervaren.

De kerkgenootschappen hebben over het algemeen weinig tot geen overlast van de koopzondagen. Er wordt wel gemerkt dat het wat drukker is in de stad als de diensten uit zijn. Over het aantal parkeerplekken zijn geen klachten. Het gaat met name over de afstand die kerkgangers moeten afleggen naar de verschillende kerken.

Ondernemers hebben zelf de mogelijkheid om open te gaan wanneer ze dat willen. Het is heel wisselend hoe vaak winkels open zijn op zondagen. Van de bevroegde ondernemers is ongeveer 1/3 elke zondag open, 1/3 is alleen de eerste zondag van de maand geopend, een iets kleinere groep is de eerste en de laatste zondag van de maand open en een kleine groep is geen enkele zondag geopend.

De ondernemers die iedere zondag open zijn doen dit, omdat de mogelijkheid er is en ze geloven in de koopzondag. Winkeliers die niet elke zondag of helemaal niet geopend zijn geven aan dat dit niet rendabel is.

De vrijheid om al dan niet open te zijn is belangrijk bij dit onderwerp. Ondernemers kunnen deze keuze nu zelf maken. Dit zorgt er wel voor dat er tot op heden geen eenduidigheid is. Ondernemers zullen met elkaar moeten overleggen hoe om te gaan met de koopzondagen. Wanneer een grotere groep open gaat, is de kans op succes groter. Binnenstadsmanagement Deventer neemt een actieve rol op zich om zoveel mogelijk winkels open te krijgen op alle zondagen met respect voor winkeliers die dit niet willen.

Verder geven ondernemers aan dat er geen problemen zijn met het inplannen van personeel op zondagen. Deze laatste vraag aan ondernemers vervangt de rechtstreekste vraag aan werknemers met betrekking tot hun ervaringen met het werken op zondagen. Zoals eerder aangegeven in de raadsmededeling is het lastig om deze groep te bereiken. Er is een uitvraag gedaan via de vakbonden, maar de respons hierop was nihil.

Meer bestedingen in binnenstad door binnenstadbewoners

Het overgrote gedeelte van de inwoners van de binnenstad maakt op zondag gebruik van de winkels (74%). Iets minder dan een derde van de inwoners geeft aan de winkels vaker dan voorheen te gebruiken door de koopzondagen. Van de personen die aangeven vaker te winkelen dan voorheen, besteedt 42% ook meer dan voorheen. Dit is gunstig voor de bestedingen in de binnenstad.

Levendige binnenstad

Positieve effecten van de koopzondagen zijn dat het gezelliger is in de stad en dat het zorgt voor een levendiger binnenstad.

Tegengeluiden

De tegengeluiden die er zijn hebben voornamelijk te maken met het parkeerbeleid. Door de koopzondagen moeten bezoekers van de binnenstad en kerkgangers betalen voor het parkeren. Ook als zij niet voor de winkels komen, maar op kerkbezoek gaan of op bezoek gaan bij familie of bekenden. Het betalen op zondagen voor parkeren is een raadsbesluit. Het is een consequentie van het instellen van de koopzondagen maar geen aanleiding om het koopzondagenbeleid aan te passen.

Daarnaast ervaren niet alle ondernemers de koopzondagen als een succes. Ondernemers kunnen echter zelf besluiten om al dan niet open te gaan. Ze zijn hiertoe niet verplicht.

Sommige bewoners geven aan dat niet alle winkels open zijn en dat ze behoefte hebben aan rust.

Advies Binnenstadsmanagement en commissie HAD

Volgens de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement (SDBM) ligt het succes van de koopzondagen in handen van de ondernemers zelf. Momenteel zit Deventer nog in een overgangsfase. Als meer winkels open gaan wat op termijn de verwachting is, wordt het succes ook groter. Dit is een kwestie van lange adem. SDBM heeft bij monde van de binnenstadsmanager dan ook aangegeven de ingezette lijn qua koopzondagenbeleid voort te willen zetten.

De commissie Handel, Ambachten en Diensten (HAD) heeft positief over het voorstel geadviseerd. De leden van adviesraad zijn afkomstig uit de horeca, detailhandel, markt en ambulante handel en vertegenwoordigen zo een brede achterban binnen de gemeente zowel naar branche als naar locatie. De commissie geeft wel aan of het niet mogelijk is om het parkeren op zondagen te beperken tussen 12.00 en 17.00 uur. De meeste winkels kiezen voor deze openingstijden. Hierdoor wordt voorkomen dat kerkgangers in de ochtend betaald moeten parkeren.

Op de parkeerplekken die bedoeld zijn voor bezoekers aan de binnenstad is een parkeerregime van toepassing op de zondag van 12.00 - 17.30 uur. Dit sluit dus al nagenoeg aan op de suggestie van de commissie HAD. In de overige gebieden in de binnenstad (zone 6) die meer een woonfunctie hebben is al jaren een 24/7 parkeerregime van toepassing. Dit blijft van kracht om parkeeroverlast te voorkomen.

Meer details over de uitkomsten van de evaluatie kunt u vinden in het volledige evaluatierapport.

Evaluatie zondagopenstelling

Winkelen op zondag
juli 2019

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Beleid zondagopenstelling	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Winkeltijdenverordening	3
2.3	Zondagopenstelling	3
3	Evaluatie zondagopenstelling	5
3.1	Inleiding	5
3.2	Resultaten inwoners	5
3.3	Resultaten kerkgenootschappen	10
3.4	Resultaten ondernemers binnenstad	11
4	Samenvatting en conclusie	13
4.1	Samenvatting	13
4.2	Conclusie	13
	Bijlage	14
1.	Vragen peiling inwoners binnenstad	14

1 Inleiding

Op 16 mei 2018 is de Verordening Winkeltijden Deventer door de gemeenteraad gewijzigd. Aan winkels in Deventer wordt door deze wijziging de mogelijkheid geboden om alle zon- en feestdagen van het jaar geopend te zijn tussen 9.00 uur en 20.00 uur. Destijds is afgesproken dat er in 2019 een evaluatie zou plaatsvinden met betrekking tot de zondopenstelling. In juli 2018 is er een raadsmededeling verschenen met hierin de opzet voor de evaluatie.

De evaluatie van de koopzondag bestaat uit drie onderdelen:

1. Evaluatie bewoners binnenstad;
2. Evaluatie kerkgenootschappen;
3. Evaluatie ondernemers binnenstad.

De evaluatie van de bewoners van de binnenstad is gericht op algemene ervaringen rondom de koopzondagen. De evaluatie met de kerkgenootschappen is met name gericht op het parkeren op koopzondagen. Aan ondernemers uit de binnenstad is gevraagd hoe zij de koopzondagen beleven en wat hun ervaringen zijn met de inzet van personeel op zondag.

Eerst wordt er besproken wat het beleid is op het gebied van koopzondagen, daarna volgen de resultaten van de evaluatie en er wordt afgesloten met een conclusie.

2 Beleid zondagopenstelling

2.1 Inleiding

Een koopzondag (ook: winkelzondag) is een zondag waarop winkels geopend mogen zijn. Of winkels op zondagen open zijn, verschilt per gemeente. Het uitgangspunt van de Winkeltijdenwet is dat de winkels op zon- en feestdagen en voor 6:00 en na 22:00 gesloten zijn. Gemeenten kunnen winkeliers echter toestemming geven om hun winkels op deze dagen en tijden toch te openen. Dit moet geregeld worden in de winkeltijdenverordening van de gemeente.

2.2 Winkeltijdenverordening

De Verordening Winkeltijden Deventer is gebaseerd op de Winkeltijdenwet. De hoofdlijnen van deze wet zijn:

1. Op maandag t/m zaterdag, de werkdagen, is openstelling van winkels toegestaan tussen 06.00 en 22.00 uur. Gedurende deze uren mogen geen beperkingen worden opgelegd aan de openstelling van winkels;
2. Gedurende de nachturen van 22.00 en 06.00 uur is winkelopening op werkdagen niet toegestaan. Van deze verplichte winkelsluiting kunnen vrijstellingen en ontheffingen verleend worden. Op 24 december, 4 mei en op Goede Vrijdag geldt dit 'nachtregime' vanaf 19.00 uur;
3. Op zon- en feestdagen is winkelopening niet toegestaan. Van dit verbod kunnen op grond van artikel 3 van de Wet vrijstellingen en ontheffingen worden verleend.

2.3 Zondagopenstelling

Op grond van de op 1 juli 2013 gewijzigde Winkeltijdenwet zijn de wettelijke verboden om winkels op zon-, feestdagen en op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur open te stellen, op zichzelf blijven bestaan. Gemeenten kunnen zelf bepalen of – en in hoeverre – zij vrijstelling of ontheffing verlenen van deze verboden.

Door diverse ontwikkelingen, zoals een verschuiving van het koopgedrag en de opkomst van internetverkoop, is het aantal koopzondagen in Deventer geleidelijk aan gegroeid van 5 naar 16 per jaar per deelgebied. Om specifieke redenen is het in de loop van de jaren voor een aantal branches zoals levensmiddelenwinkels, bouwmarkten en tuincentra mogelijk gemaakt om alle zon- en feestdagen van het jaar geopend te zijn. Recentelijk zijn hier in 2018 de branches wonen, fietsverkoop en verkoop van dierbenodigdheden nog aan toegevoegd.

Tijdens de raadsvergadering van 16 mei 2018 is vervolgens besloten dat het mogelijk gemaakt moet worden dat alle winkels op alle zon- en feestdagen geopend zijn.

Louise

CLAESSEN
EXPEDITIE

CASA

DISC

BLIEMEN

blanche

Dinkelberg

Friet Meester

SUBWAY

3 Evaluatie zondagopenstelling

3.1 Inleiding

In de evaluatie is de ervaring meegenomen van de binnenstadsbewoners, kerkgenootschappen, werknemers en ondernemers. Per groep worden de resultaten besproken.

3.2 Resultaten inwoners

Inleiding

In 2018 zijn in de Deventer binnenstad de nieuwe zondagsopeningstijden ingegaan. Om te onderzoeken hoe de bewoners van de binnenstad een jaar na de invoering tegenover de nieuwe openingstijden staan, heeft een bewonerspeiling plaatsgevonden. Hiervoor is gebruik gemaakt van het Deventer Digipanel. Het panel telt 209 leden waarvan de postcode hoort bij een adres in de binnenstad. Deze panelleden hebben in mei 2019 een uitnodiging ontvangen om een beknopte vragenlijst in te vullen. De vragenlijst is te vinden in bijlage 1. Van de 209 genodigden hebben er 129 de vragenlijst ingevuld, een respons van 62%. Hieronder staan de resultaten van de peiling.

Resultaten

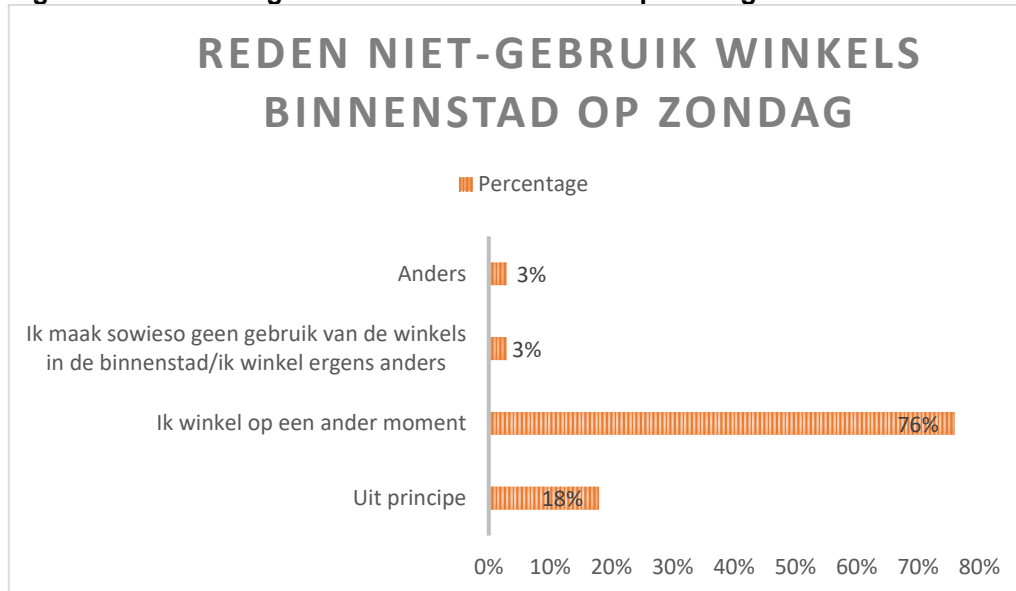
Aan de bewoners is allereerst gevraagd of ze sinds de invoering van de nieuwe zondagsopeningstijden op zondag wel eens gebruik maken van de winkels in de binnenstad. De volgende figuur laat zien dat in totaal 74% van de binnenstadsbewoners op zondag gebruik maakt van de winkels, 26% doet dat niet. Van de bewoners die op zondag winkelen doet 44% dat net zo vaak als voorheen en 30% vaker dan vóór de verruiming van de zondagopenstelling.

Figuur 1 Aandeel binnenstadsbewoners dat op zondag gebruik maakt van winkels

De belangrijkste reden om op zondag geen gebruik te maken van de winkels in de binnenstad is dat men op een ander moment winkelt (76%). Achttien procent van de niet-gebruikers winkelt uit principe niet op zondag. Drie procent maakt sowieso geen gebruik van de winkels in de binnenstad c.q. winkelt ergens anders.

Figuur 2 Reden niet-gebruik winkels binnenstad op zondag

Van de binnenstadbewoners die nu vaker dan voorheen op zondag winkelen, besteedt 42% ook meer dan voorheen. 58% besteedt nu net zo veel als voor de invoering van de nieuwe zondagsopeningstijden. De zondagsopeningstijden worden vooral gebruikt om boodschappen te doen (62%). Zes procent gaat vooral winkelen (bijv. mode/kleding, in en om het huis, hobby en sport en spel), 32% doet beide (boodschappen en winkelen).

Figuur 3 Vergelijking bestedingen winkelen op zondag nu en voorheen

Figuur 4 Soort winkels gebruik op zondag

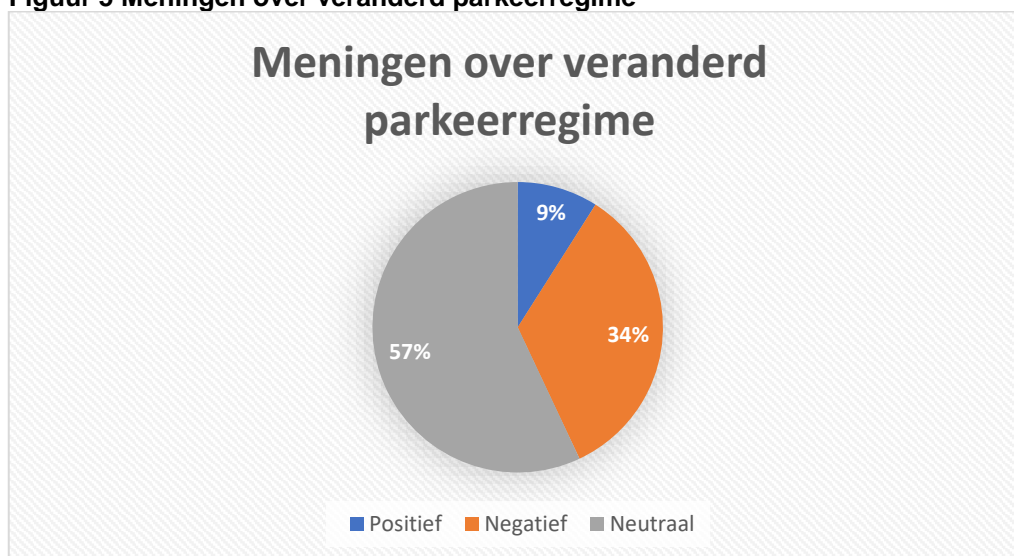

Het grootste gedeelte van de mensen (62%) gebruikt de zondag voor boodschappen, supermarkt en dagelijkse goederen. Daarnaast gebruikt 32% de zondag om boodschappen te doen en te winkelen. 6% gebruikt de koopzondag alleen voor winkelen.

De respondenten gaven de volgende toelichtende antwoorden bij deze vragen:

- Het is absurd dat ondernemers geen eigen openingstijden mogen bepalen, een flinke beperking als je wil 'ondernemen'.
- Het is een 19e -eeuws idee dat de overheid zou bepalen wanneer een onderneming zou mogen zaken doen.
- Ik ben meer gaan winkelen (in de binnenstad) én meer boodschappen gaan doen door de zondagsopenstelling. Heel fijn!
- Ik doe niet zo vaak op zondag boodschappen, maar af en toe is het handig dat de supermarkt open is.
- Ik vind het heel goed voor de stad dat er meer winkels open zijn. Al zouden dat er m.i. meer mogen zijn, dit zorgt toch voor meer reuring in het centrum.
- Ik werk altijd in de nacht dus dat komt op de dag goed uit, zeker op zondag als ik in de middag wakker wordt.
- Soms andere winkels, als ik daar behoefte aan heb.
- Supermarkten waren al op zondag open, daarbij verkopen supermarkten basisbehoeften dus wordt deze vaker bezocht door mij. Met het instellen van de koopzondag elke week is ook het parkeerregime veranderd. Negen procent van de binnenstadbewoners staat hier positief tegenover. 34% negatief en 57% neutraal.

Figuur 5 Meningen over veranderd parkeerregime

57% van de mensen staat neutraal t.o.v. het veranderde parkeerregime. Waarschijnlijk komt dit, omdat een gedeelte van de groep niet met de auto naar de binnenstad gaat. 34% staat negatief tegenover het veranderde parkeerregime. Een veel gegeven toelichting hierbij is dat het bezoek van de bewoners in de binnenstad nu moet betalen.

Figuur 6 Beleving drukte op zondag sinds nieuwe openingstijden

In de ogen van ruim de helft van de binnenstadbewoners (56%) is het op de zondagen drukker geworden sinds de invoering van de nieuwe zondagsopeningstijden. Volgens 6 procent is het minder druk dan voorheen, 38% ervaart het als even druk.

Algemene opmerkingen koopzondagen

De respondenten konden aan het slot van de vragenlijst nog andere positieve of negatieve effecten noemen die de verruimde zondagsopenstelling van de winkels heeft. De meest genoemde positieve effecten zijn: Dat het gezelliger is in de stad en een levendiger binnenstad.

De meest genoemde negatieve effecten zijn: Dat niet alle winkels elke zondag meedoen, waardoor de helft gesloten is en de helft open en dat mensen behoefte hebben aan rust op zondag of in plaats daarvan een andere dag.

3.3 Resultaten kerkgenootschappen

Inleiding

De kerkgenootschappen in de binnenstad zijn uitgenodigd voor een gesprek over de koopzondagen in relatie tot het parkeren. Van de vijf aangeschreven kerken zijn er twee kerken op de uitnodiging voor een gesprek ingegaan en twee kerken hebben schriftelijk een reactie gegeven. In de volgende paragrafen worden de uitkomsten hiervan getoond.

Resultaten

Koopzondagen algemeen

Over het algemeen ervaren de kerkgenootschappen geen last van de koopzondagen. Door één van de kerkgenootschappen werd gezegd dat er met angst naar de koopzondagen werd gekeken vooraf, maar dat het nu prima verloopt en je er niemand meer over hoort.

Er wordt gemerkt dat het wat drukker is in de stad als de diensten uit zijn. De meeste diensten zijn vóór 12:00 afgelopen, waardoor er weinig menging is tussen het winkelpubliek en de kerkgangers.

Als er diensten 's middags zijn, wordt er wel verschil gemerkt. Dan is het drukker in de stad en dit zorgt voor parkeerproblemen. Daarnaast is er de verandering van betaald parkeren. Voorheen hoefden parochianen/kerkbezoekers alleen op één (koop)zondag per maand voor een parkeerkaart te betalen. Men vindt het jammer dat dit nu elke zondag is geworden.

Parkeren

Over het aantal parkeerplekken zijn geen klachten. Het gaat met name over de afstand die kerkgangers moeten afleggen naar de verschillende kerken. Men moet goed ter been zijn om die afstand af te leggen.

Doordat de kerkgangers over het algemeen tot een vergrijzende groep behoren wordt dit wel als een uitdaging gezien voor de toekomst. Eén van de kerkgenootschappen geeft aan dat zij een aantal ontheffingen heeft voor mensen die slecht ter been zijn en zo voor de deur kunnen parkeren. Meestal hebben ze er voldoende, maar het komt steeds vaker voor dat er te weinig zijn. Voor de toekomst wordt er nog een grotere vraag verwacht. Er wordt door diverse kerkgenootschappen aangegeven dat mensen hierdoor thuis blijven.

Toekomst

Voor de toekomst wordt er met name gevraagd om stil te staan bij de grote groep kerkgangers die er nog in Deventer is. Er zijn momenteel veel evenementen en rondom deze evenementen worden wel eens problemen ervaren. Genootschappen zijn niet altijd goed op de hoogte van de evenementen die er plaats vinden of pas heel laat. Ook de communicatie rondom het betaald parkeren kan beter. Momenteel is wel duidelijk wat de regels zijn onder gewone omstandigheden, maar niet ingeval van een feestdag. Deze informatie zou beter op de gemeentelijke website vermeld moeten worden.

Voor de toekomst verwachten de kerkgenootschappen een toename van het aantal mensen dat slechter ter been is. Voor deze groeiende groep dienen er oplossingen verzonden te worden. Hierbij wordt onder andere gedacht aan ontheffingen om mensen af te laten zetten voor de kerk, meer ontheffingen om te parkeren voor mensen die slechter ter been zijn.

3.4 Resultaten ondernemers binnenstad

Inleiding

Het hoofdstuk resultaten ondernemers binnenstad bestaat uit de resultaten van de ondernemers en het standpunt van de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement. Onder de ondernemers in de binnenstad is er een steekproef gehouden. In de steekproef zijn verschillende branches meegenomen en er is gekeken naar filiaalhouders en zelfstandige ondernemers. Aan de ondernemers is ook gevraagd of zij problemen ervaren met het inplannen van personeel op zondag. Naast de steekproef is er een reactie gevraagd aan de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement..

3.4.1 Resultaten ondernemers

Er is een steekproef gehouden onder de ondernemers in de binnenstad. In totaal zijn er 21 ondernemers benaderd.

Aan deze ondernemers is gevraagd:

- Of ze elke zondag open zijn
- Waarom ze geopend zijn op zondag of waarom niet
- Is het voor jullie succesvol?
- Kan het personeel makkelijk ingepland worden op zondag?
- Overige opmerkingen.

Wanneer geopend

Het is heel wisselend hoe vaak winkels geopend zijn op zondag. Van de bevroegde ondernemers is een derde elke zondag open, een derde is alleen de eerste zondag geopend, een iets kleinere groep is de eerste en laatste zondag open en een kleine groep is geen enkele zondag open.

Waarom

Winkels die niet elke zondag geopend zijn geven aan dat het niet rendabel is om elke zondag geopend te zijn. Er is een aantal winkels dat experimenteert met de laatste koopzondag van de maand om van daaruit verder te kijken, maar tot nu toe wordt dit niet als een succes ervaren. Winkels die elke zondag open zijn geven aan dat ze dit doen, omdat de mogelijkheid geboden wordt en ze geloven in de koopzondag. De ondernemers die alle zondagen gesloten zijn hebben het wel geprobeerd, maar dit werd geen succes.

Werknemers

Het was de bedoeling om in deze evaluatie de mening te peilen van de werknemers met betrekking tot het werken op zondag. Werknemers zijn, zoals in het raadsvoorstel destijds al is aangegeven, moeilijk te bereiken. Via de FNV lokaal Deventer is gevraagd of werknemers een enquête wilden invullen. Hierop is weinig reactie gekomen en de resultaten zijn te beperkt om in de evaluatie mee te nemen. Om een beeld te krijgen van hoe de werknemers het werken op zondag ervaren, is aan de ondernemers gevraagd hoe de ervaringen zijn rondom het inplannen van personeel op zondag.

Op twee ondernemers na geven alle winkeliers aan dat personeel inplannen op zondag geen probleem is. In de grotere winkels zijn er weekendkrachten en in de andere winkels lossen ze het onderling op. Ondernemers geven aan dat het niet als vervelend ervaren wordt om op zondag te werken, al spelen de (extra) kosten wel een rol.

Succes

Over het algemeen wordt de eerste zondag van de maand als een succes beschouwd. Het is dan een stuk drukker dan op de overige zondagen. De winkeliers die op de eerste en laatste zondag open zijn, ervaren de laatste zondag van de maand niet als een succes. De winkeliers

die alle zondagen open zijn, zijn gematigd positief. Met name de winkels aan de Brink/Korte Bisschopstraat ervaren het als een succes, maar geven aan dat er meer uitgehaald kan worden als meerdere winkels mee doen. Beide ondernemers die alle zondagen dicht zijn gaven aan dat er geld bij moest om de winkel open te houden op zondag.

Opmerkingen

Er wordt veel gesproken over het feit dat er geen eenduidigheid is met betrekking tot de koopzondagen. Sommige winkels zijn elke zondag geopend en anderen één a twee keer per maand of helemaal niet. Hetzelfde geldt voor de koopavonden. Ook over de koopavonden wordt gezegd dat het lastig is dat dit per winkel verschillend is. Het bezoek aan de koopavonden wordt steeds minder. Daarnaast geven ondernemers aan dat de koopzondag ervoor zorgt dat het op maandag rustiger is.

3.4.2 Stichting Deventer Binnenstadsmanagement

Aan de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement is een reactie gevraagd op verruiming van de zondagsopenstelling.

Verwachtingen

Het eerste jaar van de verruiming van de zondagsopening heeft voldaan aan de verwachtingen. Met name in de periode mei tot en met september is er een substantieel aantal winkels op zondag geopend. Stapsgewijs, maar langzaam gaan meer winkels open. Dit beeld sluit aan bij de landelijke trend. Het is een meerjarig proces. Zowel landelijk als in Deventer is er een stijging te zien in de bezoekersaantallen op zondag.

Personeel en openingstijden

Wat betreft de beschikbaarheid van personeel op zondag is er een verschil tussen zelfstandige ondernemers en filiaalbedrijven. Zeker bij de kleinere winkels speelt de beschikbaarheid van het personeel een rol. Zij maken keuzes om op andere momenten later open te gaan of met de koopavond dicht te zijn. In het najaar van 2019 komt de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement met een standpunt met betrekking tot de koopavond.

Toekomst

Het succes van de koopzondagen ligt in handen van de ondernemers zelf. Momenteel zit Deventer nog in een overgangsfase. Als meer winkels open gaan wordt het succes ook groter.

4 Samenvatting en conclusie

4.1 Samenvatting

Het overgrote gedeelte van de inwoners van de binnenstad maakt op zondag gebruik van de winkels. Iets minder dan een derde van de inwoners geeft aan de winkels vaker dan voorheen te gebruiken door de koopzondagen. Van de personen die aangeven vaker te winkelen dan voorheen, besteedt 42% ook meer dan voorheen. Dit is gunstig voor de bestedingen in de binnenstad. De zondag wordt het meeste gebruikt voor boodschappen, supermarkt en dagelijkse goederen. Een heel klein percentage (6%) gebruikt de koopzondag voor alleen winkelen.

Positieve effecten van de koopzondagen zijn dat het gezelliger is in de stad en dat het zorgt voor een levendiger binnenstad. Negatieve opmerkingen over de koopzondagen gaan met name over dat niet alle winkels open zijn, dat bezoek nu moet betalen en dat sommige mensen behoefte hebben aan rust.

Over het algemeen ervaren de kerkgenootschappen geen last van de koopzondagen. Er wordt gemerkt dat het wat drukker is in de stad als de diensten uit zijn. De meeste diensten zijn voor 12:00 afgelopen, waardoor er weinig menging is tussen het winkelpubliek en de kerkgangers.

Door sommige kerkgenootschappen wordt het als vervelend ervaren dat bezoekers nu elke zondag moeten betalen. Over het aantal parkeerplekken zijn geen klachten. Het gaat met name over de afstand die kerkgangers moeten afleggen naar de verschillende kerken. Doordat de kerkgangers over het algemeen tot een vergrijzende groep behoren wordt dit wel als een uitdaging gezien voor de toekomst.

Het is heel wisselend hoe vaak winkels geopend zijn op zondag. Van de bevroegde ondernemers is een derde elke zondag open, een derde is alleen de eerste zondag geopend, een iets kleinere groep is de eerste en laatste zondag open en een kleine groep is geen enkele zondag open. Winkels die niet elke zondag open zijn geven aan dat het niet rendabel is om elke zondag geopend te zijn. Er zijn een aantal winkels die experimenteren met de laatste koopzondag van de maand om van daaruit verder te kijken, maar tot nu toe wordt dit niet als een succes ervaren. Winkels die elke zondag open zijn geven aan dat ze dit doen, omdat de mogelijkheid geboden wordt en ze geloven in de koopzondag. De ondernemers die alle zondagen gesloten zijn hebben het wel geprobeerd, maar dit werd geen succes. Ondernemers geven aan dat er geen problemen zijn met het inplannen van personeel op zondag.

Volgens de Stichting Deventer Binnenstadsmanagement ligt het succes van de koopzondagen in handen van de ondernemers zelf. Momenteel zit Deventer nog in een overgangsfase. Als meer winkels open gaan, wordt het succes ook groter.

4.2 Conclusie

Naar aanleiding van deze evaluatie is er geen aanleiding om het beleid rondom koopzondagen te veranderen. Er wordt door de binnenstadbewoners veel gebruik gemaakt van de koopzondagen en weinig overlast ervaren, kerkgenootschappen ervaren weinig hinder en ondernemers hebben zelf de mogelijkheid om open te gaan. Veel ondernemers doen dit ook, voor de meesten is dit rendabel, maar voor anderen niet. De vrijheid om al dan niet open te zijn is daarom van belang, al zorgt dit er wel voor dat er geen eenduidigheid is. Hierdoor is het wel lastig om te communiceren naar bezoekers van de binnenstad.

De gemeente heeft geen instrument om hierin te sturen, immers, de gewijzigde Verordening Winkeltijden biedt ondernemers weliswaar de mogelijkheid om de winkel te openen, maar verplicht ze daar niet toe. Ondernemers zullen met elkaar moeten overleggen hoe om te gaan met de koopzondagen. Wanneer een grotere groep open gaat, is de kans op succes groter. De SDBM kan hier een belangrijke rol in spelen.

Bijlage

1. Vragen peiling inwoners binnenstad

Doel: onderzoeken hoe de bewoners van de binnenstad staan tegenover de nieuwe zondagsopeningstijden.

1. Maakt u op zondag gebruik van de winkels in de binnenstad?
 - a. Ja, vaker dan voorheen -> vraag 3.
 - b. Ja, net zo vaak als voorheen -> vraag 4.
 - c. Nee -> vraag 2.
2. Waarom maakt u geen gebruik van de winkels in de binnenstad op zondag?
 - a. Uit principe -> vraag 5.
 - b. Ik winkel op een andere moment -> vraag 5.
 - c. Ik maak sowieso geen gebruik van de winkels in de binnenstad/ik winkel ergens anders -> vraag 5.
 - d. Anders, namelijk: -> vraag 5.
3. Nu u vaker op zondag winkelt, besteedt u dan ook meer dan voorheen?
 - a. Ja, ik besteed nu meer/winkel vaker
 - b. Nee, ik besteed nu net zo veel/winkel net zo vaak maar anders verspreid over de week
4. Van welk soort winkels maakt u vooral gebruik?
 - a. Boodschappen doen/supermarkt/dagelijkse goederen
 - b. Winkelen (bijvoorbeeld mode/kleding, in en om het huis, hobby en sport en spel, etc.)
 - c. BeidenToelichting:
5. Met het instellen van de koopzondag elke week is ook het parkeerregime veranderd. Vindt u dit positief of negatief?
 - a. Positief
 - b. Negatief
 - c. NeutraalToelichting:
6. Is het in uw beleving drukker geworden op de zondagen sinds de winkels open mogen zijn?
 - a. Ja, drukker
 - b. Nee, even druk/minder druk
7. Kunt u nog andere positieve of negatieve effecten opnoemen die de verruimde zondagopenstelling van de winkels heeft?

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Evaluatie zondagopenstelling

1- Notagegevens

Notanummer 2018-001273
Datum 11-07-2018
Programma:
10 Economie, kunst en cultuur
Portefeuillehouder Weth. Kolkman

2- Bestuursorgaan

B & W 17-07-2018
 Raad --
 Burgemeester --

College van B & W

- Burgemeester - Weth. Kolkman
- Weth. Grijzen - Weth. Rorink
- Weth. Verhaar - Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☐ Openbaar	--
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	11-07-2018	☐ adj.secr.	--
Regiemanager	11-07-2018	☒ gem.secr.	12-07-2018
Wethouder	12-07-2018	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-07-19

Bijlagen

B & W d.d.: 17-07-2018

Besloten wordt:

- 1 De raadsmededeling over evaluatie zondagopenstelling vast te stellen en aan te bieden aan de gemeenteraad;
- 2 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente? Nee
Begrotingswijziging Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
 De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
 De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb Nee
Bekendmaking conform Awb Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

In de raadsvergadering van 16 mei heeft de gemeenteraad door vaststelling van de Verordening Winkeltijden Deventer besloten om winkels de mogelijkheid te geven om alle zon- en feestdagen van het jaar geopend te mogen zijn. Bij de raadstafel van 9 mei is over dit onderwerp een toezegging gedaan namens het college: *In juli 2018 komt er een raadsmededeling waarin wordt beschreven op welke manier de zondagopenstelling wordt geëvalueerd in maart 2019. Er wordt in ieder geval gekeken naar het effect van de zondagopenstelling op drie groepen: de kerkgangers, de werknemers en de bewoners. Samen met de ondernemers uit de binnenstad worden hiervoor criteria opgesteld.*

Er is nu een raadsmededeling opgesteld om gevolg te geven aan deze toezegging.

Beoogd resultaat

Raadsmededeling vaststellen waarin aangegeven wordt hoe de zondagopenstelling voor winkels geëvalueerd gaat worden in maart 2019.

Kader

- Toezegging raadstafel 9 mei 2016
- Verordening Winkeltijden Deventer

Argumenten voor en tegen

Consultering van kerkgangers, werknemers, bewoners en ondernemers geven voldoende input voor evaluatie

- *kerkgangers*;

Er worden gesprekken aangegaan met de kerkgenootschappen in de binnenstad van Deventer om te informeren naar hun bevindingen met de zondagopenstelling in relatie tot parkeren. Deze bevindingen zullen mede afhankelijk zijn van de keuze voor welk parkeerregime wordt gekozen voor de zondagen. Hierover moet nog een besluit worden genomen.

- *werknemers*;

Uit het verleden is gebleken dat het lastig is om met deze doelgroep in contact te komen. Ze werken in een winkel en er is toestemming nodig van de werkgever om hen enkele vragen af te nemen. Toch wordt geprobeerd om te zijner tijd een aantal interviews af te nemen om te vernemen wat de ervaringen zijn en dan met name op het aspect van werktijden. Mocht dit niet lukken, dan vindt consultatie plaats via gesprekken met de vakbonden.

- *bewoners*;

Via het bewonerspanel worden bewoners van de binnenstad gevraagd naar hun ervaringen.

- *ondernemers*;

Hoewel niet expliciet in de toezegging opgenomen, worden ook de ondernemers gevraagd naar hun ervaringen. Hiervoor worden zoveel mogelijk verschillende ondernemersverenigingen benaderd. Vooraf worden de thema's en criteria voor de consultatie met hen afgestemd.

Extern draagvlak (partners)

De koopzondagendiscussie speelde met name in de binnenstad. De binnenstadsmanager is akkoord met dit voorstel.

Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Aanpak/uitvoering

Begin 2019 wordt gestart met de voorbereidingen van de evaluatie, zodat de evaluatie tijdig kan worden aangeboden aan de gemeenteraad.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Evaluatie zondagopenstelling		
Mededelingennr	2018-001273	Portef.houder	Weth. Kolkman
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	17 juli 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

In uw vergadering van 16 mei heeft u door vaststelling van de Verordening Winkeltijden Deventer besloten om winkels de mogelijkheid te geven om alle zon- en feestdagen van het jaar geopend te mogen zijn. Bij de raadstafel van 9 mei is over dit onderwerp een toezegging gedaan namens het college:

In juli 2018 komt er een raadsmededeling waarin wordt beschreven op welke manier de zondagopenstelling wordt geëvalueerd in maart 2019. Er wordt in ieder geval gekeken naar het effect van de zondagopenstelling op drie groepen: de kerkgangers, de werknemers en de bewoners. Samen met de ondernemers uit de binnenstad worden hiervoor criteria opgesteld.

2. Kader

- Toezegging raadstafel 9 mei 2016
- Verordening Winkeltijden Deventer

3. Kern van de boodschap

Voorgesteld wordt om de evaluatie van de zondagopenstelling als volgt te doen:

- *kerkgangers;*

Er worden gesprekken aangegaan met de kerkgenootschappen in de binnenstad van Deventer om te informeren naar hun bevindingen met de zondagopenstelling in relatie tot parkeren. Deze bevindingen zullen mede afhankelijk zijn van de keuze voor welk parkeerregime wordt gekozen voor de zondagen. Hierover moet nog een besluit worden genomen.

- *werknemers;*

Uit het verleden is gebleken dat het lastig is om met deze doelgroep in contact te komen. Ze werken in een winkel en er is toestemming nodig van de werkgever om hen enkele vragen af te nemen. Toch wordt geprobeerd om te zijner tijd een aantal interviews af te nemen om te vernemen wat de ervaringen zijn en dan met name op het aspect van werktijden. Mocht dit niet lukken, dan vindt consultatie plaats via gesprekken met de vakbonden.

- *bewoners;*

Via het bewonerspanel worden bewoners van de binnenstad gevraagd naar hun ervaringen.

- *ondernemers;*

Hoewel niet expliciet opgenomen in de toezegging, worden ook de ondernemers gevraagd naar hun ervaringen. Hiervoor worden zoveel mogelijk verschillende ondernemersverenigingen benaderd. Vooraf worden de thema's en criteria voor de consultatie met hen afgestemd.

4. Nadere toelichting

Begin 2019 wordt gestart met de voorbereidingen van de evaluatie, zodat de evaluatie tijdig kan worden aangeboden aan uw gemeenteraad.